

Besluit

De Raad van de gemeente Westervoort
Postbus 40
6930 AA WESTERVOORT

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Onderwerp

Begroting 2022

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 7

Geachte leden van de Raad,

Wij hebben uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 ontvangen en beoordeeld. Deze beoordeling heeft in goed overleg met uw gemeentebestuur plaatsgevonden.

Met deze brief informeren wij u over de vorm van financieel toezicht die in 2022 voor uw gemeente van toepassing is. Waar nodig geven wij u enkele aandachtspunten mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe.

Beoordeling begroting en toezichtvorm

De begroting 2022 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat uw begroting 2022 en de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen geen goedkeuring van ons college behoeven en uw gemeente in 2022 onder repressief toezicht van de provincie staat. Dit is de reguliere vorm van toezicht.

Deze beoordeling laat onverlet dat wij uw financiële positie nog steeds zorgelijk vinden. Het door u vastgestelde herstelplan dient daarom ook onverminderd te worden uitgevoerd. Tijdens een bestuurlijk overleg op 29 november 2021 tussen een afvaardiging van uw raad en uw college en gedeputeerde Jan Markink is met u gesproken over de financiële positie van uw gemeente. Hierbij is ons oordeel nader toegelicht en besproken.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

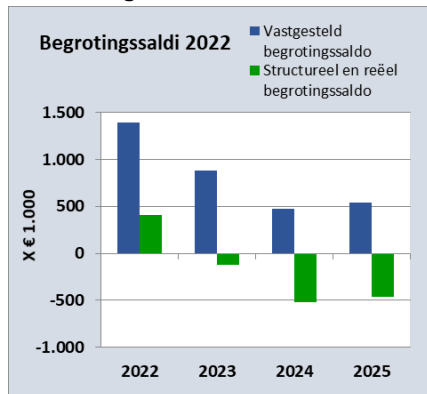
15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

2 van 8

Toelichting

In de grafiek ziet u het verloop van de begroting 2022-2025. De blauwe kolommen geven de saldi weer, zoals die zijn vastgesteld. Vanaf 2022 worden ruim sluitende jaarschijven gepresenteerd. De groene kolommen bevatten de door ons becijferde reële en structurele uitkomsten. De saldi uit uw begroting zijn daarbij voor incidentele en naar ons oordeel (nog) niet-reële posten gecorrigeerd. De verschillen tussen de vastgestelde en de structurele en reële saldi worden veroorzaakt doordat de (beperkte) effecten van de incidentele baten en lasten zijn gecorrigeerd op het vastgestelde saldo.

Wij hebben de volgende twee grote bedragen op uw begroting negatief gecorrigeerd:

- Een correctie van € 0,5 miljoen op het geraamde budget voor jeugdzorg.
- Een correctie van € 0,5 miljoen in verband met achterstallig onderhoud wegen.

a: Deze correctie betreft het verschil tussen het door u beschikbaar gestelde budget voor jeugdzorg in de gewijzigde begroting 2021 en het budget dat hiervoor in de begroting 2022 is opgenomen. Zonder aanvullende maatregelen of acties van uw kant is het niet reëel dat de werkelijke kosten voor de jeugdzorg zullen dalen. Daarom is deze vermindering van kosten voorbarig en als niet reëel beoordeeld.

b: Om het achterstallig onderhoud in de openbare ruimte op te lossen is minimaal een aanvullende dotatie van € 0,5 miljoen aan de voorziening wegen nodig. Wij hebben kennisgenomen van uw voornemen om een second opinion naar de omvang van dit achterstallig onderhoud uit te voeren, maar dit verandert niet het feit dat er zeer waarschijnlijk sprake is van achterstallig onderhoud dat ingelopen moet worden. Het achterwege laten van deze dotatie betekent dat uw begroting op dit moment niet reëel is.

Wij verwachten dat u in de komende voorjaarsnota de raming voor de jeugdzorg nader onderbouwt en zo nodig aanvult. Zodra er meer duidelijkheid is over het achterstallig onderhoud op wegen, gaan we er vanuit dat de begroting hierop wordt aangepast en dat u hierbij de reguliere onderhoudskosten meeneemt.

Herstelplan

Het door u op 23 maart 2021 vastgestelde herstelplan is in samenhang met de programmabegroting 2021-2024 op 20 april 2021 door ons goedgekeurd. In dit herstelplan is voorzien in herstel van het structureel en reëel evenwicht vanaf 2022 en versterking van de algemene reserve. Daarnaast is ook de begroting robuuster door buffers in te bouwen zoals het bedrag voor onvoorziene uitgaven te verhogen en een ruime positieve uitkomst per jaarschijf te presenteren. Ook is rekening gehouden met een nadeel bij de herverdeling van het gemeentefonds.

De uitvoering en realisatie van dit herstelplan is onverminderd noodzakelijk om de financiële positie van uw gemeente te versterken. Een aspect uit het herstelplan is de planmatige

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

3 van 8

aanvulling van de algemene reserve, waarbij in 2022 en 2023 respectievelijk € 0,2 miljoen en € 0,4 miljoen wordt gespaard en in de periode 2024 tot en met 2027 jaarlijks € 0,5 miljoen. Deze spaarbedragen staan vast en zijn onlosmakelijk verbonden met het herstel van de financiële positie. Als zich incidentele meevallers voordoen, worden deze gebruikt om het herstelplan te versnellen, dus niet om het spaarbedrag te verlagen. Dit blijft het uitgangspunt.

Sterk Bestuur

Wij vinden het positief te zien dat u zich ervan bewust bent dat de in de afgelopen periode ontstane precaire situatie niet alleen werd veroorzaakt door de decentralisatie en de ontstane tekorten in het sociaal domein, maar ook door de grote opgaven zoals Rivierklimaatpark en de Woonopgaven waar u voor staat. Daarom heeft u besloten om het traject 'Sterk Bestuur' in te zetten en ook ons advies hiertoe op te volgen. Dit heeft geresulteerd in een maatwerktraject waarvoor u een beroep hebt gedaan op onze faciliteringsmogelijkheden in het kader van de regeling Vitaal Openbaar Bestuur.

Volgens planning bevindt het onderzoek op het moment van dit schrijven in een afrondende fase en wordt het eindrapport in de maand december opgeleverd. Ongetwijfeld zullen het eindrapport en de aanbevelingen ruimte bieden om te kiezen voor oplossingen op zowel de korte als lange termijn, alsmede als input kunnen dienen voor een volgende raadsperiode. Wij zijn dan ook zeer benieuwd naar de resultaten van het onderzoek, in het bijzonder naar de uitwerking van de diverse scenario's voor een duurzaam toekomstperspectief van Westervoort.

Als provincie zijn wij bereid om ook in het vervolgtraject daar waar mogelijk ondersteuning te bieden, waarbij wij opmerken dat dan ook zal worden afgewogen of wij aanleiding zien om in het vervolgtraject meer regie te nemen. Wij stellen daarom voor om begin 2022 een afspraak te plannen om met elkaar in gesprek te gaan over het eindrapport en de aanbevelingen.

Aandachtspunt(en) en motivering

Naar aanleiding van onze analyse van uw begroting geven wij de volgende aandachtspunten aan u mee:

- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen
- Realisatie bezuinigingen
- Extra middelen jeugdzorg
- Herverdeling gemeentefonds

In de bijlage bij deze brief vindt u een nadere toelichting. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren.

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

4 van 8

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie. Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Wij wensen u veel succes met de uitvoering van uw plannen en ambities voor het komende jaar!

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:

- Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

5 van 8

Afschrift:

Het college van B&W van de gemeente Westervoort, Postbus 40, 6930 AA WESTERVOORT

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2022

Onderhoud kapitaalgoederen

Vanuit het oogpunt van risicobeheersing en toetsing van de realiteit van de ramingen in de begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk te beschikken over recente beheerplannen van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Met actuele beheersplannen bent u beter in staat te sturen vanuit uw kaderstellende taak. Het bepalen van het onderhoudsniveau behoort daarbij tot uw autonome bevoegdheden. Het vast te stellen niveau mag echter niet leiden tot achterstallig onderhoud en daarmee tot kapitaalvernietiging. Er is dus een ondergrens. Het is nadrukkelijk uw verantwoordelijkheid te zorgen voor actuele beheerplannen en om achterstallig onderhoud te voorkomen. Een recent beheerplan is in onze optiek maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar.

Uit de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van uw begroting 2022 leiden wij af dat het Watertakenplan (riolering en water) op korte termijn wordt geactualiseerd. Daarnaast is niet voor alle gebouwen een meerjaren onderhoudsplanning beschikbaar. Voor onderhoud in de openbare ruimte (wegen) is gebleken dat het beschikbare onderhoudsbudget onvoldoende is en er sprake is van achterstallig onderhoud. Hiervoor is de begrotingsuitkomst negatief gecorrigeerd (zie toelichting op blad 2) in het kader van de realiteit van de begroting. Wij adviseren u dringend de betreffende beheerplannen te actualiseren en de benodigde budgetten beschikbaar te stellen.

Weerstandsvermogen

Een belangrijk onderdeel in de beoordeling van de financiële stabiliteit van een gemeente is de omvang van het weerstandsvermogen. Dit is de mate waarin de gemeente in staat is gekwantificeerde risico's af te dekken. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn deze berekend op € 1,6 miljoen. Om deze af te kunnen dekken is een weerstandscapaciteit (algemene reserve) nodig van hetzelfde bedrag. Nu wordt deze echter geraamd op - € 0,8 miljoen, waardoor er een negatieve weerstandsratio is. In het herstelplan wordt de weerstandscapaciteit (algemene reserve) planmatig aangevuld tot de risico's geheel worden afgedekt. U heeft daarbij de ambitie uitgesproken om de algemene reserve tot € 4 miljoen te laten doorgroeien.

Realisatie bezuinigingen

Het vastgestelde pakket aan maatregelen zoals opgenomen in de begroting 2021 en het herstelplan is op 20 april 2021 door ons goedgekeurd. Hiermee wordt het herstel van het structureel en reëel begrotingsevenwicht gerealiseerd. Dit betekent echter niet dat er geen risico's of kans op tegenvallers aanwezig is bij de uitvoering van de maatregelen in de tijd. Vooral de risico's in het sociaal domein, zoals de jeugdzorg en de WMO blijven groot.

Wij gaan er echter vanuit dat er, in overeenstemming met uw besluitvorming, ook daadwerkelijk invulling zult geven aan het totale pakket (bezuinigings-)maatregelen. Ingeval de bezuinigingen niet haalbaar blijken verwachten we dat er naar alternatieven gezocht wordt.

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

7 van 8

Extra middelen jeugdzorg

Het kabinet heeft in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de tekorten vanwege de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen voor dat jaar. Het bedrag is ontleend aan de uitspraak van een Commissie van Wijzen op een arbitrage tussen Rijk en VNG.

Voor de jaren na 2022 is nog geen toezegging van het Rijk voor extra middelen. Om te voorkomen dat de hierdoor ontstane zekerheid leidt tot extra ombuigingen en/of belastingverhogingen is het gemeenten toegestaan om 75% van de uitkomsten van het hiervoor genoemde uitspraak te ramen als een fictieve inkomst in de jaren 2023 t/m 2025. Omdat de uitkomsten van de uitspraak van de Commissie van Wijzen onderdeel uitmaken van een Hervormingsagenda en omdat de extra bijdragen die gemeenten daadwerkelijk gaan ontvangen ook afhangen van te maken afspraken tussen een nieuw kabinet en de VNG is nog niets te zeggen over de daadwerkelijk te ontvangen bedragen.

Uw gemeente heeft ervoor gekozen om in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 een stelpost Jeugdzorg op te nemen, waarmee deze jaren sluitend zijn gepresenteerd. Zonder deze stelposten zou sprake zijn van tekorten. Dit betekent dat in de toekomst wellicht aanvullende maatregelen nodig zullen zijn om ook volgende begrotingen weer sluitend vast te kunnen stellen.

Herverdeling gemeentefonds

Langzaam worden de contouren en de gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds duidelijk. Bij de update van 12 augustus 2021 van de fondsbeheerders werden de verwachte effecten per gemeente actueel en concreet. Uw gemeente heeft ervoor gekozen de verwachte negatieve effecten nog niet volledig mee te nemen in de meerjarenraming. Aangezien het besluit tot de herverdeling van het gemeentefonds nog niet genomen is en de effecten per gemeente nog kunnen veranderen, is dit goed te begrijpen.

Dat neemt niet weg dat uw gemeente op basis van de huidige verwachtingen waarschijnlijk rekening moet houden met nog minder inkomsten uit het gemeentefonds. We adviseren u dan ook om bij de komende kadernota of perspectiefnota wel rekening te houden met de negatieve effecten van de herverdeling voor uw gemeente. Dan is het voor u als raad inzichtelijk welke ruimte u heeft voor uw beleid zonder het risico te lopen dat uw financiële positie verslechterd.

Datum

15 december 2021

Zaaknummer

2021-006031

Blad

8 van 8

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van de financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde 2022	Waarde Westervoort	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	66%	65%	<90%	90-130%	>130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	58%	60%	<90%	90-130%	>130%
3. Solvabiliteitsratio	30%	0%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	7%	0%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,93%	2,05%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,35%	-0,88%	> 0%	> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	103%	107%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	2,2	-0,5	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8